

MAK-211

Seat No. _____

B. A. (Sem. III) Examination

December - 2022

Economics : CC-303

(Micro Economics-I)

(Old & New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

1 બજારકિંમત નિર્ધારણની પ્રક્રિયા ઉદાહરણ અને આકૃતિની મદદથી સમજાવો. 18

અથવા

1 માંગ અને પુરવઠાના ફેરફારોની કિંમત ઉપરની અસરો તપાસો. 18

2 ઘટતા સીમાન્ત તુષ્ટિગુણનો નિયમ સમજાવો. 17

અથવા

2 વસ્તુઓની એકસરખી કિંમતના સંદર્ભમાં સમસીમાની તુષ્ટિગુણનો નિયમ સમજાવો. 17

3 તટસ્થ રેખાના કોઈપણ બે લક્ષણોની ચર્ચા કરો. 18

અથવા

3 તકરેખા અને તટસ્થ રેખાની મદદથી ગ્રાહકની સમતુલા સમજાવો. 18

4 સ્થિર ખર્ચ, અસ્થિર ખર્ચ અને કુલ ખર્ચનો ખ્યાલ ઉદાહરણ અને આકૃતિ સહિત સમજાવો. 17

અથવા

4 પૂર્ણ હરિફાઈ, ઈજારો અને ઈ.યુ. હરિફાઈવાળા બજારમાં સરેરાશ આવક અને સીમાન્ત આવકના ખ્યાલો સમજાવો. 17

MAK-226

Seat No. _____

B. A. (Sem. III) Examination

December - 2022

CC-304 : Economics

(Indian Economy-I)

(Old & New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1 માનવ વિકાસ આંકના નિર્દેશકો જણાવી ભારતનો માનવ વિકાસ આંક સમજાવો. 18

અથવા

1 ભારતનું એક વિકાસમાન અર્થતંત્ર તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. 18

2 ભારતમાં વસ્તીવધારાની આર્થિક વિકાસ પરની અસરો ચર્ચો. 17

અથવા

2 વસ્તી સંક્રમણનો સિદ્ધાંત આકૃતિ સહિત ચર્ચો. 17

3 ભારતમાં ગરીબીના કારણો અને ઉપાયો વર્ણવો. 18

અથવા

3 બેકારીનું સ્વરૂપ સમજાવી બેકારી નિવારવા માટે ભારત સરકારે લીધેલાં પગલાં ચર્ચો. 18

4 ભારતમાં જળ અને જમીનનું મહત્ત્વ સમજાવો. 17

અથવા

4 ભારતમાં વન-સંસાધનોની અગત્યતા જણાવી વનીકરણના લાભ તથા સરકારની વનનીતિ સમજાવો. 17

MAK-242-243-244-245 Seat No. _____

B. A. (Sem. III) Examination

December - 2022

Economics : CC-305 (A), (B), (C) & (D)

(Old & New Course)

(1) : CC-305 (A) : Economic System-I

(2) : CC-305 (B) : Rural Economy of India-I

(3) : CC-305 (C) : Quantitative Techniques-I

(4) : CC-305 (D) : Investigation-I (Optional)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

(1) : CC-305 (A) : Economic System-I

સૂચના : જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1 આર્થિક પદ્ધતિ એટલે શું ? આર્થિક પદ્ધતિનાં લક્ષણો સમજાવો. 18

અથવા

1 આર્થિક પદ્ધતિની સફળતા માટેના માપદંડો જણાવી તેની 18
મર્યાદાઓ ચર્ચો.

2 મૂડીવાદી આર્થિક પદ્ધતિનાં લક્ષણો વર્ણવો. 17

અથવા

2 મૂડીવાદ એટલે શું ? મૂડીવાદમાં ગ્રાહકની સર્વોપરિતા સમજાવો. 17

3 મૂડીવાદી આર્થિક પદ્ધતિની સિદ્ધિઓ અને મર્યાદાઓ સમજાવો. 18

અથવા

3 સામાજિક સલામતીની યોજનાના લાભ જણાવો. 18

4 ગાંધીવાદી આર્થિક વિચારસરણીના મુખ્ય લક્ષણો વર્ણવો. 17

અથવા

4 ભારતીય ગ્રામીણ અર્થવ્યવસ્થામાં નાના પાયાના ઉદ્યોગોની 17

ભૂમિકા ચર્ચો.

(2) : CC-305 (B) : Rural Economy of India-I

1 ભારતમાં બેકારી અને અર્ધ-બેકારીના કારણોની સમજૂતી આપો. 18

અથવા

1 ગ્રામીણ અર્થતંત્રમાં ખેતીનું મહત્ત્વ સમજાવો. 18

2 ગ્રામીણ વિસ્તારમાં સંયુક્ત કુટુંબનું મહત્ત્વ સમજાવો. 17

અથવા

2 ગ્રામ્યક્ષેત્રે સામાજિક-ધાર્મિક માન્યતાઓ અને પરંપરા સમજાવો. 17

3 ગ્રામ્ય વિસ્તારમાં રોજગારી અને આવક સર્જન માટે ખેત આધારિત 18
પ્રવૃત્તિનું મહત્ત્વ જણાવી તેના વિકાસની શક્યતાઓ તપાસો.

અથવા

3 ગ્રામીણ વિકાસમાં જંગલ, મત્સ્ય ઉદ્યોગ, મરઘાં-બતકાં ઉછેર 18
અને બાગાયત ખેતીનો ફાળો જણાવો.

4 ભારતમાં ખેતીની નીચી ઉત્પાદકતાના કારણો જણાવો. 17

અથવા

4 ભારતમાં ખેતપેદાશોની વેચાણ વ્યવસ્થાનું સ્વરૂપ જણાવો. 17

(3) : CC-305 (C) : Quantitative Techniques-I

- 1 (અ) ગણ એટલે શું? ગણના પ્રકારો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. 9
(બ) નીચેનાનું વિકલન કરો. (ગમે તે ત્રણ) 9

(1) $y = \frac{x^3}{x^2 + 1}$

(2) $y = 5x^6 + 4x^5 + 3x^3 - 2x^2 + 5$

(3) $y = x^7 + 2x^5 + 2x + 3$

(4) $y = (3x^2 + 1)(x + 17)$

અથવા

- (અ) ચલ રાશિ અને વિધેયનો અર્થ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. 9
(બ) વિકલનની વ્યાખ્યા આપી વિકલનના નિયમો જણાવો. 9

- 2 માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતા એટલે શું? જો કોઈ એક વસ્તુનું માંગ 17
વિધેય $x = 100 - P^2$ છે, તો $P = 5$ આગળ માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતા
શોધો.

અથવા

- (અ) વિકલનનો અર્થશાસ્ત્રમાં ઉપયોગ સમજાવો. 9
(બ) વિધેયની મહત્તમ અને ન્યૂનતમ કિંમતો મેળવવા માટેની 8

શરતો જણાવો.

- 3 કેમરના નિયમનો ઉપયોગ કરીને નીચે આપેલ યુગ્પત્ સમીકરણોનો ઉકેલ શોધો. 18

$$x + y + z = 12$$

$$2x + y + z = 17$$

$$x + 2y + z = 16$$

અથવા

- (અ) શ્રેણિકના પ્રકારો ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. 9

(બ) જો $A = \begin{bmatrix} 3 & 5 & 9 \\ 6 & -2 & 1 \end{bmatrix}$ અને $B = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 6 \\ 5 & 8 \end{bmatrix}$ હોય 9

તો AB શોધો.

- 4 નીચેની માહિતી પરથી 'થી વધુ' અને 'થી ઓછી' કિંમતો મેળવી તેના વક્રો દોરો. 17

વર્ગ	0-5	5-10	10-15	15-20	20-25	25-30	30-35	35-40
આવૃત્તિ	5	8	10	12	20	15	11	7

અથવા

- પ્રાથમિક અને ગૌણ માહિતીનો અર્થ જણાવી પ્રાથમિક અને ગૌણ માહિતી મેળવવાના વિવિધ સ્ત્રોતો જણાવો. 17

- 4 નીચેની માહિતી પરથી સંભાલેખ, આવૃત્તિવક્ર, આવૃત્તિ બહુકોણ 17 અને સંચયી આવૃત્તિ વક્ર દોરો.

વર્ગ	10-15	15-20	20-25	25-30	30-35	35-40	40-45	45-50
આવૃત્તિ	3	7	15	20	24	18	12	2

(4) : CC-305 (D) : Investigation-I (Optional)

1 આંકડાશાસ્ત્રનો અર્થ આપી આંકડાશાસ્ત્રના કાર્યો સમજાવો. 18

અથવા

1 આંકડાશાસ્ત્રનો જુદા જુદા ક્ષેત્રોમાં ઉપયોગ સમજાવો. 18

2 યદ્યથ નિદર્શન પદ્ધતિ સમજાવી તેના લાભ અને ગેરલાભો સમજાવો. 17

અથવા

2 સમષ્ટિ તપાસનો અર્થ આપી, સમષ્ટિ તપાસ અને નિદર્શ તપાસ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 17

3 પ્રાથમિક માહિતી અને ગૌણ માહિતીનો અર્થ સમજાવી પ્રાથમિક અને ગૌણ માહિતીના પ્રાપ્તિસ્થાનો ચર્ચો. 18

અથવા

3 કોઈ એક ગામના આર્થિક-સામાજિક સર્વે કરવા માટે પ્રશ્નાવલિનો નમૂનો તૈયાર કરો. 18

4 વર્ગીકરણ અને કોષ્ટકરચનાનો ખ્યાલ સમજાવી વર્ગીકરણ અને કોષ્ટકરચનાના પ્રકારો સમજાવો. 17

અથવા